

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO, MAAKUNTAHALLITUS 24.10.2016

MAAKUNTAHALLITUS SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSESTA: MAAKUNTIEN ITSEHALLINTOA TULEE LISÄTÄ, KAKSIKIELISYYS ON HUOMIOITAVA JA PELASTUSTOIMEA TARVITAAN 18 MAAKUNNASSA

Lisätietoja: muutosjohtaja Laura Leppänen, p. 040 767 4364

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö ovat pyytäneet Varsinais-Suomen liiton lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisedistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi. Maakuntahallitus keskusteli aiheesta pitkään ja äänesti lausunnon sisällöstä useasti.

Maakuntien itsehallinto

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus nostaa lausunnossaan esille seuraavat ongelmakohtat:

- Maakuntien palvelujen järjestämiseen kohdistuvan valtion ohjauksen tulee koskea vain poliittisesti strategisia kysymyksiä ja valtakunnallisesti merkittäviä investointeja. Valtio ei voi puuttua maakuntien operatiiviseen toimintaan. Valtion vahva ohjaus on perusteltua vain esim. ICT:ssä ja muissa suurissa investoinneissa.
- Maakunnan järjestäjäorganisaation ja palvelulaitoksen edellytetään käyttävän valtakunnallisten palvelukeskusten palveluita. Palvelukeskusten on lunastettava olemassa olon oikeutuksensa maakuntien tukipalvelujen tuottajana markkinaehtoisesti.

Maakuntahallituksen johtopäätös on, että valtion ohjausvaltaa tulee kaventaa esitetystä.

Palvelulaitosten demokraattisen ohjauksen vaje

Demokratian näkökulmasta merkittävä asia uudistuksessa tulee olemaan palvelujen järjestäjän ja muodostettavan palvelulaitoksen valtasapaino. Maakunnan demokraattisesti muotoutuva suora palvelutuotannon ohjaus ei ole esitettyjen lakiluonnosten mukaan mahdollista. Palvelulaitoksen aseman yhtiöineen tulee olla selkeästi alisteinen palvelun järjestäjälle. Lainsäädännössä on varmistettava, että palvelunjärjestäjä kykenee ohjaamaan palvelulaitoksen tuotantoa.

Mikäli palvelun järjestäjän, eli maakunnan, ohjausvalta on heikko, tulee palvelulaitoksesta vahva yhteiskunnallinen vallankäyttäjät. Julkisten resurssien hallinta ja kontrollointi tulee olla yksiselitteisesti maakunnan palvelun järjestäjällä.

Lakiluonnoksissa palvelulaitos muodostetaan monialaiseksi ja se vastaa vähintään sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen palvelujen tuottamisesta. Pelastustoimen roolia palvelulaitoksessa tulee arvioida uudelleen. Esitystä tulee muuttaa siten, että palvelulaitos vastaa vain sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotannosta.

Keskusta esitti **Jani Kurvisen** ehdottamana muutosta pohjaesitykseen siten, että pelastustoimi järjestettäisiin jokaisessa 18 maakunnassa, eikä vain viidellä erityisvastuualueella. Kurvisen ehdotus voitti maakuntahallituksen äänestyksessä 12–7.

Sdp (**Juuso Alatalon** ehdottamana) esitti, että lausunnossa vastustettaisiin koko ajatusta sote-palvelujen järjestämisestä yhtiöiden kautta. Äänestys hävisi maakuntahallituksessa äänin 12–7.

Muut huomiot

Varsinais-Suomen liitto huomauttaa, että maakunnan rahoituksessa on ehdottomasti huomioitava kaksikielisyys. Kansalaisille on voitava tarjota palveluja omalla äidinkielellään. Myös saaristomaisuudesta aiheutuvat kustannukset on huomioitava rahoituksen tarvetekijöissä. Rkp:n **Tarja Rinteen** ehdotuksesta mainittiin myös kuntayhtymä Kärkällä, jonka palveluiden järjestämisvastuun vaihtoehdot tulisi ratkaista lain jatkovalmistelussa.

Kansainvälinen ulottuvuus ja edunvalvonta ovat keskeinen osa alueilla tapahtuvaa työtä ja tulee tunnistaa yhdeksi uusien maakuntien lakisääteiseksi perustehtäväksi.

Maakuntahallitus painottaa, ettei verotustaakka saa kiristyä maakuntahallinnon vuoksi. Keskusteltiin myös eri tietojärjestelmien yhteensovittamisesta mm. terveydenhuollossa, mikä tuo säästöjä ja mahdollistaa toimivat hoitoketjut.

Varsinais-Suomen koordinoimalla yhteistyöalueella tulisi olla tasapainoinen palveluverkko. Tästä syystä sote-uudistuksen rinnalla tulee varmistua myös siitä, että Pohjanmaalla säilyy laaja sosiaali- ja terveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys.

Koko uudistuksen läpivieminen edellyttää merkittävää valmistelun resursointia. Valtion on varmistettava, että se varaa maakunnille riittävästi voimavaroja tähän tehtävään.

NATURA 2000 VERKOSTOON EHDOTETAAN TÄYDENNYKSIÄ SAARISTOMERELLÄ

Lisätietoja: suunnittelujohtaja Heikki Saarento, puh. 040 7203 056

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa ehdotuksista Natura 2000 -alueiden tietojen ajantasaistamiseksi sekä verkoston täydentämiseksi. Ympäristöministeriön ehdotukset kohdistuvat pääosin Varsinais-Suomen alueelle: Saaristomeren ulkosaaristoon sekä Södra Sandbäckin alueelle Kustaviin.

Varsinais-Suomen liiton mukaan Natura-alueen perustamisen vaikutuksia ei voida tässä vaiheessa arvioida riittävästi. Merialuesuunnittelua koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vasta tämän vuoden lokakuussa. Ympäristöarvioinnissa tulee käsitellä ehdotuksen vaikutukset ympäristöllisistä, sosiaalisista ja taloudellisista näkökulmista. "Viivoitinmaiset" rajaukset erityisesti merialueella vaikuttavat varsin hallinnollisilta, maakuntahallitus toteaa.

Rajausten uskottavuus edellyttää luonnonsuojeluarvojen perusteilta erityistä huolellisuutta. Myös Saaristomeren matkailuarvot vaikuttavat asiaan, kuten Öron saaren kasvava suosio, maakuntahallitus muistuttaa.

[Suomen ympäristökeskuksen sivuilla mm. Natura-alueiden kartta](#)

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO PANOSTAA MERIALUEEN SUUNNITTELUUN SAARISTO- JA SELKÄMERE- RELLÄ

Lisätietoja: suunnittelujohtaja Heikki Saarento, eri, puh. 040 721 3137, ympäristösuunnittelija Timo Juvonen 040 8295 543

Merialuesuunnittelua koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.10.2016. Merialuesuunnitelmat laaditaan kahdeksan rannikon maakunnan liiton yhteistyönä. Varsinais-Suomen liitto laatii yhdessä Satakuntaliiton kanssa suunnitelman, joka kattaa Saaristo- ja Selkämeren alueet. Merialuesuunnittelu sisältyy maakuntalakiluonnoksen mukaan myös tulevien maakuntien tehtäviin. Varsinais-Suomen liitto ottaa hoitaakseen rannikon liittojen yhteisen merialuesuunnittelyhteistyön koordinaation

Maakuntahallitus päätti myös käynnistää Plan4Blue -hankkeen. Vetovastuu on Suomen ympäristökeskuksessa (SYKE). Suomesta ovat mukana partnereina Varsinais-Suomen liitto ja Uudenmaan liitto sekä Turun yliopisto. Virosta ovat mukana Tarton yliopisto ja Viron sisäministeriö.

Hankkeessa tuotetaan skenaariot meri- ja rannikkoalueen kehityskuvasta sekä tarkastellaan skenaarioiden toteutusmahdollisuudet merialuesuunnittelun ja kaavoituksen näkökulmasta Saaristomeren ja Suomenlahden alueilla. Hankkeen kokonaisbudjetti on yli kaksi miljoonaa euroa.

RAHOITUSTA TURUN YLIOPISTOLLE ICT-KOULUTUSVIENTIIN JA YRITYSSALOLLE LÄHIENERGIAAN

Lisätietoja: erikoissuunnittelija Petteri Partanen, p 040 7760 630

Maakuntahallitus päätti myöntää alueelliset innovaatiot ja kokeilut -rahoitusta (AIKO) seuraaville hankkeille:

- Turun yliopistolle hankkeeseen "ICT-korkeakoulutuksen vientituote" 55 777 euroa.
- Yrityssalo Oy:lle hankkeeseen "Teollisuuden hukkalämmöstä lähienergiaa" 19 258 euroa.
- Turun yliopistolle hankkeeseen "DigiKoeAjo" 74 940 euroa.
- Turku Science Park Oy:lle hankkeeseen "Life Science rahaston perustaminen" 66 388 euroa.